

Tennis
Rackets,
Baller,
Bankl.
Skjorter.
William Schmidt Ltd.
41 Karl Johan 41

Aftenposten

Løslagt 25 øre

Billige
lette
Sommerdresser
William Schmidt Ltd.
41 Karl Johan 41

År. 378 Aftennummer Lørdag 30te juni 1923 Aftennummer 64. aar

For »Aftenposten«.

Den hvite races kultur i fare.

Av dr. Helmer Key.

Landene omkring Stillehavets kyster hører til de av naturen rikest utrustede egne paa vor jord, men danner samtidig den del av vor planet, hvis resurser er blitt minst utnyttet. Befolkningsforholdene har hittil ogsaa været meget ugunstige for den kulturelle oplomstring. Den ene side av dette hav, det asiatiske kontinent, som i geografien saavel i Europa som i De forenede stater gaar under navn av »det fjerne østene«, er meget tæt befolket, mens derimot den anden side, som bestaar av vestkysten av det nord og sydamerikanske kontinent, er meget tyndt befolket.

Dette kan synes saameget mere eiendommeligt, som det netop er paa denne siden man træffer de største og rikeste, eller i hvert fald lettest tilgjengelige naturherligheter i verden. Aarsaken til, at det vestamerikanske kystruade hittil er saa litet eksplorert, hænges vel nærmest sammen med den omstændighet, at landene der, før Panamakanalen blev åpnet, var saa langt borte fra Europa, hvad forbindelseslinjer angaar, og at utvandrerne heller opsøkte nærmere beliggende trakter. Det er ellers paavist, at vestkysten saavel i Syd- som i Nord-Amerika, utmerket godt egner sig for eksploatering av den hvite race.

Klimaet er paa sine steder, som for eksempel i Kalifornien, ideelt, og kan karakteriseres som en evig vear. Det er hverken for varmt eller for kaldt, idet temperaturen i regelen holder sig mellom 17 og 20 grader. Men ogsaa langs kysten i de øvrige stater er det ikke vanskelig at finde steder med et klima, som i høi grad egner sig for europæere. Inden tropene er ganske visst det ofte meget smale kystland i regelen mindre sandt, men den mæktige fjeldkjede, som løper langs hele det vestamerikanske dobbeltkontinent, i Meksiko under navn av Sierra Madre, i Sydamerika under navn først av Cordilleraerne, senere av Anderne, stiger hurtig op fra kysten og danner næsten overalt høisletter av vekslende omfang og niveauer, saa man paa mange steder inden et ganske litet omraade blandt flere klimaer kan vælge det, som passer en best. Denne høie fjeldkjede med sine snedækte topper bidrar ogsaa til at regulere klimaet der, ved at fjeldvindene frembringer kjølige netter.

Verdenskrigen har gjort en utvandring fra Europa i stor skala til en tvingende nødvendighet, og det gjælder nu at dirigere emigrantstrømmen nærmest til den amerikanske vestkyst. Dette er saameget mere ønskelig, som kinesere og japanere under andre omstændigheter turde komme til at ta disse rigdomme i besiddelse, hvilket uten tvil i fremtiden vilde

bli til uheldig skade for den hvite races kultur. Problemet fremtræder i hele sin røkkevidde, om man tar i betraktning befolkningsforholdene ved kysten paa begge sider av Stillehavet.

Den amerikanske siden er meget tyndt befolket av hvite, og i nogen utstrækning av rene indianere (blandt andet i visse egne av Meksiko), den sydamerikanske vestkyst for en mindre del av hvite og indianere, men for størstedelen av mestiser. Den asiatiske siden med dens kyster og de øgrupperinger, som ligger i nærheten, beboes av gule racer eller racer av blandet farve (japanere, kinesere, hinduer og malayer), og er meget tæt befolket. De store øer i Stillehavet, som indehaves av hvite, er derimot næsten folketomme. Dette er tilfellet endog med Australien og Ny Zeeland, som ogsaa er meget tyndt befolket. Fordelingen av de forskjellige folkeslag arter sig hovedsakelig saaledes:

	Området i engelsk kvadrattil.	Befolkning.	Befolknings-tæthet pr. engelsk kvadrattil.
Nordamerika.			
U. S. A.	2,977,700	105,710,000	35.5
Alaska	590,800	64,300	0.1
Kanada	3,729,600	7,206,600	1.9
	7,298,100	112,981,500	15.4
Centralamerika.			
Costa Rica	23,000	469,100	20.3
Guatemala	42,400	2,200,000	52.3
Honduras	44,200	637,000	14.4
Brit. Honduras	8,600	40,500	4.7
Meksiko	768,800	15,063,200	19.6
Nicaragua	51,600	800,000	15.5
Panama	33,800	401,400	12.9
San Salvador	13,100	1,271,300	97.7
	983,500	20,882,500	21.2
Sydamerika.			
Ved Stillehavskysten.			
Chile	289,700	3,777,400	13
Columbia	461,600	5,475,000	11.8
Ecuador	276,000	2,000,000	7.2
Peru	532,000	3,530,000	6.6
	1,559,300	14,782,400	9.4
Asien.			
Kina	1,896,500	427,679,000	225
Japan	148,700	55,961,000	378.1
Korea	84,700	17,284,000	205.7
Formosa	13,900	3,654,000	281
Sakhalin	13,200	105,000	8
Fransk Indokina.			
Siam	256,000	16,990,000	66.3
Holl. øer	195,000	8,819,000	45.2
Brit. Indien	683,000	47,000,000	68
	1,802,600	315,156,000	174.8
	5,693,900	892,648,000	175.2
Oceania.			
Australien	2,974,500	5,425,000	1.8
Ny Zeeland	103,800	1,240,000	11.8

Disse sifre er veitaledende. Den hvite befolkning i Amerika, som er sterkt oppblandet med mestiser og noget med indianere, er fordelt over en unaturlig lang og smal linje mellom Alaska og Kap Horn. Paa denne ligger nogen faa mere koncentrerde befolkningscenter,

avbrutt av andre næsten folketomme trakter. Den eneste av de vestamerikanske stater, hvor den hvite race er absolut herskende, er De forenede stater. Dette land er ogsaa den eneste av disse stater, som indtar stormaktsstilling. Men der ved er at merke, at de ovenfor anførte 105,000,000 indbyggere betegner De forenede stater hele befolkning fra øst til vestkysten, men tar man bare hensyn til befolkningen paa vestkysten, altsaa til statene Oregon, Washington og Kalifornien, finder man et samlet befolkningsiffer av ikke mere end 5,565,000 indvaanere at oppstille mot Asiens kompakte menneskemasse.

Den amerikanske vestkyst er forøvrig befolket av en faastallig hvit befolkning, men forøvrig overveiende av mestiser og indianere. Det turde være ganske tvilsomt, om mestisene ved en eventuell asiatiske invasjon vilde vise sig at være noen kraftig motstander. Medregner man imidlertid De forenede stater hele befolkning, og legges dertil befolkningen i de øvrige amerikanske Stillehavstater, kommer man til en samlet befolkningsmengde av henimot 150,000,000 mennesker, svarende til Asiens omkring 900,000,000. I parentes sagt maa bemerkes, at der her naturligvis ikke er spørsmål om stridskræfter, men om hele befolkningen, tal altsaa, som er egnet til at klarlegge den statistiske disposisjon.

Paa den asiatiske side raader et forhold, som er motsatt det amerikanske, idet befolkningstætheten næsten overalt er meget stor. Kina representerer den største folkeslagmengde med 400,000,000 indbyggere, som vistnok ikke for sjælliket er handlekraftige, men som uten tvil en dag vil bli organisert og bli en alvorlig faktor at regne med. Den viktigste stat paa den asiatiske siden er uten sammenligning Japan med sine 56,000,000 indvaanere i moderlandet, som alt har tilegnet sig hele den vesterlandske kulturs teknik og forstaaer tilfulde at utnytte sine muligheter baade politisk og militært.

I Europa turde man i almindelighet være tilbøielig til at anse Japans kulturelle mission først og fremst at være den at bibringe Kina vesterlandsk civilisation gjennom en fredelig indtrængning uten politisk hensikt. Man betrakter ogsaa med tilfredsstillelse det civilisatoriske arbeide, som Japan alt har nedlagt paa Korea, i Mandshuriet og paa Formosa. Der har ogsaa været megen tale, men mindre tilfredsset, om Japans hensikt i fremtiden at tilegne sig Hollandsk Indien (Java, Sumatra o. s. v.). Mange japanske statsmænd har uten tvil meret et saadant ønske, idet Japan i sin politik har villet tillemppe den historiske erfa-

ring, som viser, at man for at kunne grunde en økonomisk og politisk stormakt som Storbritannien i Europa, behøver et land, som ligger i den tempererte sone, men som kan mates fra tropiske kolonialbesiddelser, som er saaledes beskaffet, at de nogenlunde let kan administreres og beskyttes av moderlandet. Fra andre synspunkter maa det imidlertid betones, at de hollandske øer med hensyn til klima og befolkningsforhold ikke byr noget passende problem for Japan.

Det som er er sagt, maa ikke oppfattes saa, som om de japanske statsmænd i sin almindelighet har uttalt sig for en aggressiv politik. Jeg vilde snarere paastaa, at det motsatte er tilfellet. Men det ligger i sakens natur, at Japan med sin overordentlig tette befolkning maa se til paa en eller annen maate at føde den, enten gjennom kolonisering i fremmede land og utvandring dit, eller gjennom at tilgjørgjøre sig raavarer fra tropelandene i hjemlandet. Ved et første blik

Da Nord-Norge med et slag rykket Syd-Norge nærmere.

Hurtigruteforbindelsen Trondhjem—Hammerfest 30 aar 2den juli.

Direktør Richard With.

Den 2den juli — altsaa mandag — er det 30 aar siden rutebaaten »Vesteraalen« gik fra Trondhjem nordover i hurtigruten, som mere end noget andet foretagende paa kommunikationsvæsenets omraade hittil har bygget bro mellom de nordlige landdele og det øvrige Norge.

I 80- og 90-arene gjennemgik Nord-Norge en sterk utvikling paa mange omraader. Men det

vil man kanske synes, at befolkningstætheten i Japan ikke er saa unaturlig høi, da den utgjør 378 pr. engelsk kvadrattil, mens den i England er 1,100, i Belgien 655 og i Holland 536. Men dertil er at bemerke, at Japans geografiske beskaffenhet er langt mindre fordelaktig end de nevnte europæiske stater. Japan ligger paa vulkansk jord, og av dets overflate er bare omkring 35 procent dyrkbar, mens det tilsvarende tal for Storbritannien opgaar til 77.20 procent, for Frankrike til 69.35 procent og for De forenede stater til 46 procent. Tar man hensyn til dette ufordelaktige forhold, maa man medgi, at befolkningstætheten i Japan er uforholdsmessig stor. Dertil kommer, at folkemengden økes meget hurtig i Japan. I 1850 hadde Japan bare 27 millioner indbyggere, i 1870 33 millioner og i 1920 56 millioner, hvilket utgjør en økning i de siste tiar av omkring 4 millioner pr. tiar.

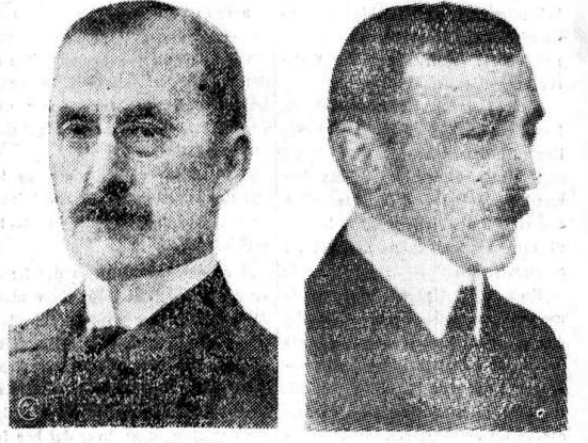
Helmer Key.

Hurtigrutekibet »Vesteraalen«.

To store lægemøter i Kristiania.

Nordisk tuberkulosemøte og nordisk kongres for indre medicin.

Professor P. F. Holst. Overlæge Olaf Scheel.

Den kommende uke vil staa i lægernes tegn, idet der fra morggen her i byen samles et stort antal læger fra de tre skandinaviske lande for at drøfte lægevidenskabelige emner og fagspørsmål. Medlemmer av Nordisk tuberkuloseforening møtes imorgen. Dagen benyttes til besøk paa Kristiania kommunes nye sanatorium i Asker. Anden dag samles møtets deltagere paa Universitetet, hvor der vil bli holdt forskjellige foredrag.

Deltageres antal beløper sig til ca. 70, hvorav 20 svenske, 20

danske, 4 finske og 1 islandsk læge.

Den 3dje juli åpnes den 11te nordiske kongres for indre medicin med møte i Universitetets aula. Som kongressens president fungerer professor, dr. med. Peter F. Holst, og som generalsekretær overlæge Olaf Scheel.

Der er anmeldt en række representanter til kongressen fra de nordiske land og Finland, og i løpet av de tre dage, møtet varer, vil et stort antal foredrag holdes, omfattende de fleste indremedicinske spørsmål.

550,000 kr. pr. maaned til nødsarbeider i Kristiania i sommertiden.

Hvordan gaar det med statsbidraget?

Kristiania kommunes oplagte fond til nødsarbeider er nu oppbrukt. Og da behandlingen av bybudgettet for 1ste juli 1923 — 30te juni 1924 først vil finde sted i slutten av august maaned, maa de nødvendige midler til at holde nødsarbeidet igang overensstemmende med bystyrets henstilling av 1ste mars iaar bevilges som forskud.

Efter en beregnet arbeidsstyrke i sommermaanedene av 1600 mand vil — anfører raadmanden for sociale saker — utgiftene pr. maaned andra til ca. 550,000 kr., eller for 2½ maaned til 1,375,000 kroner.

I denne beregning er gaat ut

fra, at Statens 2-kroners bidrag pr. dag fremdeles vil bli tilstaaet. Imidlertid vil statshjelpen mot arbeidsløshet nu bli betraktelig avknappet av hensyn til statsfinansene. Propositionen gaar ut paa en redusert beviling. Saa hvordan det gaar med statsbidraget til kommunens nødsarbeider, er ikke godt at vite paa dette tidspunkt.

Borgermester Høe slutter sig til raadmandens indstilling og anbefaler, at 1,375,000 kr. stilles til disposisjon som forskud paa næste budget.

Formandskapet sendte i onsdags saken til finansutvalget.

ste gang i hurtigruten fra Trondhjem. Ruten blev overalt snart anerkjendt som det betydningsfuldeste fremskritt paa kommunikationenes omraade i Nord-Norge. Landet dernor var med et slag rykket det sydlige land nærmere. Og æren for dette tilkommer i første røkke direktør Rich. With.

Richard Withs navn og fremragende virke er saa velkjendt, at en nærmere omtale av hans personalia i denne forbindelse vil være overflødig. Den gamle energiske og fremdeles like varmt interesserte mand, som nu gaar i sit 77de aar, har høstet de laurbær, han i saa høi grad har fortjent, og han kan nu se tilbake paa sit livsverk med stolthet og glæde. Et betyd-

ningsfuldt led i dette hans livsverk er Risøysundets aapning, som han i fremtrædende grad har fortjent æren av at ha fremmet. Arbeidet for at faa denne sak bragt i havn saa han som sin hovedopgave i de aar, han representerte Nord-Norge paa Stortinget. Direktør With er fremdeles rank og rask som en ungdom. Netop i disse dage foretar han en reise i sikkjøre Nord-Norge opover til Kirkenes.

2 nummer utkommer idag av Aftenposten, nummer 377 og 378.